

Hà Tĩnh

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH HÀ TĨNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN HÀ TĨNH

NĂM THỨ 62
SỐ: 10603 (7-9-2024)
Báo điện tử: <https://baohatinh.vn>
Email: toasoan@baohatinh.vn
Điện thoại: 02393.856715, 02393.693427

Cuối tuần

Truyền thống hiếu học MẠCH NGUỒN KHÔNG BAO GIỜ VỚI CẠN

■ BÙI MINH HUỆ

(XEM BÀI TRANG 2)

Mạch nguồn truyền thống hiếu học và khí thế thời đại mới sẽ giúp các thế hệ học sinh Hà Tĩnh gặt hái nhiều vinh quang.

Ảnh: TIẾN DŨNG

T3.

Người trẻ và khát vọng
chinh phục đỉnh cao

T5.

Cây nhãn kỷ niệm

T6.

Đừng để “chữa lành”
lại có thêm “vết rách”

BÁO HÀ TĨNH RA CÁC NGÀY TRONG TUẦN: THỨ 2, THỨ 3, THỨ 4, THỨ 5, THỨ 6 VÀ HÀ TĨNH CUỐI TUẦN

Truyền thống hiếu học MẠCH NGUỒN KHÔNG BAO GIỜ VỚI CẠN

□ BÙI MINH HUỆ

SUỐT CHIỀU DÀI VĂN HIẾN CỦA DÂN TỘC, TRUYỀN THỐNG HIẾU HỌC, KHOA BẢNG ĐÃ ĐƯỢC CÁC THẾ HỆ THẤP SÁNG, TRAO TRUYỀN, GÌN GIỮ, TẠO NÊN BẢN SẮC VĂN HÓA, CON NGƯỜI HÀ TĨNH. “ĐẤT HỌC” HỒNG LAM NỔI DANH CẢ NƯỚC VỚI NGUỒN MẠCH ÂM THẨM MÀ MÃNH LIỆT.

NHỮNG LÀNG QUÊ NGHÈO “NUÔI CHỮ”

HIẾU học và học giỏi là đặc trưng nổi bật của người xứ Nghệ. Có người nói, do thế núi hình sông nơi đây đã tạo nên một vùng đất văn vật. Cũng có người nói, do xứ Nghệ thời tiết khắc nghiệt, đất đai khô cằn buộc con người phải vươn lên học giỏi để tạo lập công danh sự nghiệp. Dấu lý giải cách nào thì sử sách vẫn ghi lại, đây là vùng quê văn vật với những tên tuổi trứ danh. Chắt lọc tinh túy dòng sữa mát lành của quê hương, thừa hưởng tố chất thông minh, truyền thống ham học, kiên trì và chịu khó của gia đình, dòng họ, quê hương, các danh nhân khoa bảng của Hà Tĩnh đời này qua đời khác đã đóng góp to lớn vào nền văn hiến nước nhà.

Chỉ tính từ thời Trần đến thời Nguyễn, Hà Tĩnh đã có 148 vị đại khoa. Hoàng giáp Nguyễn Văn Giai có 13 người con trai đều đỗ đạt; cha con Sử Hy Nhan và Sử Đức Huy đều đỗ Trạng nguyên đời Trần. Các làng Trường Lưu (xã Kim Song Trường, Can Lộc); Đông Thái (xã Tùng Ảnh, Đức Thọ); Tiên Điền (thị trấn Tiên Điền, Nghi Xuân); Ích Hậu, Thạch Châu (Lộc Hà);... đều là những ngôi làng khoa bảng nổi danh. Làng Đông Thái có gần 1.000 giáo sư, tiến sĩ. Làng Trường Lưu có trường học, thư viện... Cùng với các làng quê văn vật là các gia đình, dòng họ có truyền thống hiếu học, khoa bảng như: Nguyễn (thị trấn Tiên Điền), Phan Huy (xã Thạch Châu - Lộc Hà), Nguyễn Huy (Trường Lưu - Can Lộc), Đinh Nho và Nguyễn Khắc (xã An Hòa Thịnh - Hương Sơn). Các dòng họ đã đóng góp cho nước nhà nhiều danh nhân khoa bảng, nhiều hiền tài, góp phần hình thành nên tố chất con người, kiến tạo nên bản sắc văn hóa Hà Tĩnh để trao truyền lại cho đời sau.

Theo số liệu của Liên hiệp các hội KHKT Hà Tĩnh, đến nay, có gần 800 giáo sư, phó giáo sư là người Hà Tĩnh. Họ là những nhà khoa học đầu ngành, các chuyên gia hàng đầu trên các lĩnh vực. Trong 13 năm từ 2011 đến nay, có khoảng 250 người Hà Tĩnh được phong giáo sư, phó giáo sư, trong đó có 40 giáo sư (chiếm tỷ lệ 1/10 cả nước).

HỌC ĐỂ GIÚP NƯỚC, CỨU ĐỜI

Vì sao một vùng đất xưa kia rất nghèo, “mưa thối đất, nắng đỏ trời” lại có những con người có thể vươn lên học hành nổi danh như vậy? Đó là vì có một mạch nguồn truyền thống của đạo học chảy từ đời này sang đời khác. Dẫu nhọc nhằn mưa nắng, đói ăn thiếu mặc, người xứ Nghệ vẫn không ngừng vun gốc đạo học. Cội rễ bền sâu của sự học nằm ở động cơ đúng đắn, đó là học để chiếm lĩnh và làm chủ tri thức, học để thành nhân, thành danh, để lý

Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy Trần Thế Dũng, Bí thư Thành ủy Dương Tất Thắng trao thưởng cho các em đạt học sinh giỏi quốc gia năm học 2023-2024 trên địa bàn thành phố Hà Tĩnh.

Làng khoa bảng Đông Thái (Đức Thọ).

trí soi sáng trong mọi hành động, học để chứng tỏ năng lực của bản thân. Cao hơn tất cả là để giúp nước, cứu đời. Điều này có thể minh chứng ở khát vọng “kinh bang tế thế” (trị nước cứu đời) của nhiều văn nhân, nho sĩ theo đuổi nghiệp lớn như Nguyễn Du, Nguyễn Công Trứ, Nguyễn Huy Oánh, La Sơn phu tử Nguyễn Thiếp, Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác...

Nằm bên bờ sông Lam xanh biếc, dưới chân núi Hồng huyền thoại, làng Tiên Điền là cái nôi nuôi dưỡng dòng họ Nguyễn “trăm anh thế phiệt”. Đại thi hào Nguyễn Du tuy không sinh ra ở quê hương nhưng truyền thống của một gia đình danh gia vọng tộc đã truyền vào huyết quản của ông. Quê hương, gia đình, dòng họ đã nuôi dưỡng tài năng và phẩm chất để ông có thể sáng tác nhiều tác phẩm bất hủ, nổi bật là Truyện Kiều. Giá trị nghệ thuật và giá trị nhân đạo trong các tác phẩm của ông đã vượt ra ngoài bờ cõi, trở thành giá trị xuyên thời đại, để hơn 200 năm qua và mãi về sau, nhân loại hướng tới, kiếm tìm chân - thiện - mỹ. Ánh sáng từ các trước tác ông để lại mãi soi sáng tâm hồn, phẩm giá, lương tri cho loài người.

Dòng họ Nguyễn Huy ở Trường Lưu vào thế kỷ XVIII được sử sách lưu danh bởi một gia tộc 4 đời: Nguyễn Huy Tựu, Nguyễn Huy Oánh, Nguyễn Huy Tự, Nguyễn Huy Hổ. Thám hoa Nguyễn Huy Oánh bằng con đường học hành khoa bảng đã khai mở một

trung tâm văn hóa - giáo dục với hàng ngàn sĩ tử từ mọi miền về đây học tập. Bằng trí tuệ, tâm huyết, đam mê sáng tạo văn hóa, ông đã lập Thư viện Phúc Giang trong khuôn viên nhà thờ dòng họ với hàng vạn quyển sách quý. Ông lập trường học, lập quỹ “học điền” với hơn 20 mẫu ruộng. Để phục vụ việc học và dạy, ông đã cho sản xuất bộ mộc bản in sách với hơn 2.000 bản. Mỗi năm xuống in - nhà xuất bản của ông cho ra đời trên 400 quyển sách bằng chữ Hán và chữ Nôm. Học trò của Trường Lưu học hiệu từng có hàng nghìn người, trong đó 30 người đậu tiến sĩ. Dòng họ Nguyễn Huy ở Trường Lưu đã góp phần tạo nên 3 di sản tư liệu thuộc chương trình ký ức thế giới khu vực châu Á - Thái Bình Dương là: Mộc bản Trường học Phúc Giang, Hoàng Hoa sứ trình đồ, Văn bản Hán Nôm làng Trường Lưu.

Nếu Nguyễn Du, Nguyễn Huy Oánh giúp đời theo con đường văn chương, giáo dục thì Nguyễn Công Trứ, Nguyễn Thiếp, Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác, Phan Đình Phùng... sau khi học hành đỗ đạt và làm quan lại “trị nước, cứu đời” bằng các con đường khác nhau. Nguyễn Công Trứ là một nhà chính trị giỏi, nhà quân sự thao lược, nhà kinh tế tài năng và là nhà văn hóa lớn. Dinh điền sứ Nguyễn Công Trứ đã lãnh đạo Nhân dân quai đê lấn biển, dẫn thủy nhập điền, mở ra một vùng đất rộng lớn phía Đông Nam châu thổ sông Hồng, lập ra làng Tiên

Hải (Thái Bình) và Kim Sơn (Ninh Bình). Cùng với thơ ca, ông cũng là người sáng tác lời cho ca trù nhiều nhất và được mệnh danh là “ông hoàng hát nói”.

Danh y Hải Thượng Lãn Ông Lê Hữu Trác được UNESCO tôn vinh bởi những đóng góp to lớn của ông trong lĩnh vực y học. Y đức, y lý, y thuật và đạo đức, tài năng của người thầy thuốc hội tụ trong các tác phẩm “Thượng kinh ký sự”, “Hải Thượng Y tông tâm lĩnh”... đến nay vẫn là bài học quý giá cho các thế hệ thầy thuốc, không chỉ của Việt Nam. Việc học và sáng tác, sưu tầm, nghiên cứu các bài thuốc của ông không có mục đích gì khác ngoài chữa bệnh cứu người.

Khi đất nước bị xâm lăng, Đình nguyên Tiến sĩ Phan Đình Phùng đã gác lại việc bút nghiên, hưởng ứng phong trào “Cần Vương”, 10 năm trời nằm gai nếm mật lãnh đạo cuộc khởi nghĩa Hương Khê, đóng quân ở núi rừng Vũ Quang nuôi chí đánh Pháp. Trần Phú, Hà Huy Tập, Lê Bá Cảnh, Nguyễn Huy Lung... đều là các thầy giáo, những nhà trí thức theo đuổi sự nghiệp giáo dục nhưng trước cảnh nước mất nhà tan, họ đã dấn thân vào con đường lao khổ, đi làm cách mạng để cứu nước. Với họ, học là để khai thông trí tuệ và trau dồi bản lĩnh, đủ sức lãnh đạo Nhân dân đánh đuổi kẻ thù, giành độc lập, tự do cho đất nước.

Truyền thống đất học Hồng Lam ngày nay đã được viết tiếp trang mới với nhiều gương mặt mới, đó là: Trịnh Kim Chi - HCV Olympic Toán châu Á - Thái Bình Dương, Lê Nam Trường - HCB Olympic Toán quốc tế; Võ Anh Đức, Phan Nhật Duy, HCV Olympic Toán quốc tế; Phan Xuân Hành, Đình Cao Sơn - HCV Olympic Hóa học quốc tế; Trần Minh Hoàng - HCB Olympic Toán quốc tế... Số học sinh đạt học sinh giỏi quốc gia, đạt thủ khoa các kỳ thi, được vào các trường đại học danh tiếng của thế giới; số giáo sư, tiến sĩ có những phát minh khoa học được ứng dụng vào thực tiễn... trong vòng 30 năm lại nay không thể tính hết. Họ đã bước tới “đài vinh quang” để sánh vai cùng năm châu như mong muốn của Bác Hồ.

Cùng với “nội lực” thì “ngoại lực” để các thế hệ người Hà Tĩnh phấn đấu không mệt mỏi cho con đường học hành chính là sự động viên của gia đình, dòng họ, sự cổ vũ của toàn xã hội và sự giáo dục, rèn luyện của nhà trường, thầy cô. Nhiều ông bố bà mẹ đã “thắt lưng buộc bụng” nuôi dạy con theo con đường khoa bảng. Nhiều thế hệ thầy cô trắng đêm bên trang giáo án với ước nguyện duy nhất là để giáo dục học trò có đủ đức, trí, thể, mỹ. Quỹ khuyến học, khuyến tài hỗ trợ con em có hoàn cảnh khó khăn vươn lên học giỏi; hành trình nâng bước tới trường với học sinh vùng sâu, vùng xa đã thu hút hàng ngàn người tham gia. Cả xã hội tôn vinh, khuyến khích sự học và đạo học, tạo nên một xã hội học tập. Phương châm sống, ứng xử với sự học và việc học đã trở thành căn cốt, bản chất của người Hà Tĩnh. Nhờ vậy, qua bao thế kỷ, mạch nguồn hiếu học đất Hồng Lam vẫn chảy mãi và ngày càng dồi dào, thấm đẫm, không bao giờ với cạn.

Những gương mặt trẻ xuất sắc giành giải cao ở đấu trường quốc tế trên nhiều lĩnh vực trong thời gian gần đây.

HÀ TĨNH VỐN NỔI DANH LÀ VÙNG ĐẤT HỌC VỚI NHIỀU TÊN TUỔI ĐƯỢC GHI VÀO BẢNG VÀNG ĐẤT NƯỚC. KẾ THỪA VÀ PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG CỦA CÁC THẾ HỆ CHA ÔNG, NHỮNG NGƯỜI TRẺ NGÀY NAY ĐANG NỖ LỰC HỌC TẬP, RÈN LUYỆN, TIẾP THU KIẾN THỨC, GIÀNH NHỮNG THÀNH TỰU MỚI TRÊN NHIỀU LĨNH VỰC ĐỂ HOÀN THIỆN TRI THỨC, TRỞ THÀNH NHỮNG CÔNG DÂN HỘI NHẬP.

HỌC tập luôn được coi là nền tảng quan trọng cho sự phát triển của mỗi quốc gia. Ở Việt Nam, truyền thống hiếu học đã tồn tại từ lâu đời và trở thành niềm tự hào của dân tộc và các dòng họ. Và trên “bản đồ” đất học của cả nước, Hà Tĩnh luôn là một điểm sáng. Có thể nói, truyền thống hiếu học của đất học Hà Tĩnh đã tiếp thêm động lực để các thế hệ kế cận phát huy những năng lực của bản thân, viết tiếp trang sử vàng của các thế hệ đi trước.

Với bề dày 33 năm hình thành và phát triển, Trường THPT Chuyên Hà Tĩnh luôn khẳng định được thương hiệu là cái nôi bồi dưỡng nhân tài, đào tạo những học sinh có tinh thần, khát vọng học tập và hội nhập. Bảng vàng thành tích của nhà trường đã ghi danh nhiều gương mặt tiêu biểu trên đấu trường quốc tế như: Võ Anh Đức (HCV Olympic Toán quốc tế 2013); Nguyễn Thị Việt Hà (HCB Olympic Toán quốc tế 2015); Phan Nhật Duy (HCV Olympic Toán quốc tế 2017); Nguyễn Đình Đại (HCB Olympic Tin học châu Á - Thái Bình Dương 2017); Phan Xuân Hành (HCV Olympic Hóa học quốc tế 2022), Đinh Cao Sơn (HCV Olympic Hóa học quốc tế 2023), Trần Minh Hoàng (HCB Olympic Toán học quốc tế năm 2024)...

Bên cạnh thành tích đáng tự hào từ cuộc thi Olympic quốc tế được tổ chức hằng năm, học sinh của ngôi trường danh giá này luôn được biết đến với kỹ năng tự hoàn thiện tri thức bằng cách trang bị kiến thức ở nhiều lĩnh vực; “săn” học bổng của các trường đại học trên thế giới để tìm kiếm cơ hội được phát triển năng lực bản thân trong môi trường rộng lớn.

Người trẻ và khát vọng CHINH PHỤC ĐỈNH CAO

□ MINH KHÁNH

Khi các bạn cùng trang lứa sửa soạn hành trang cho một bước ngoặt lớn trong đời thì Phạm Ngọc Trúc Linh (SN 2006, cựu học sinh lớp 12 Anh 1, Trường THPT Chuyên Hà Tĩnh) cũng đang chuẩn bị tâm lý, kiến thức và kỹ năng cho một chặng đường học tập, rèn luyện mới ở nước Úc xa xôi. Với kết quả học tập xuất sắc cùng việc đáp ứng các điều kiện theo quy định, Trúc Linh đã trúng tuyển học bổng 100% với trị giá 360.000 AUD (tương đương 6 tỉ đồng tiền Việt Nam) của Trường Đại học Monash (Úc) - trường đại học top 5 ở Úc và top 37 thế giới theo bảng xếp hạng của QS ranking.

Kết quả này là cực kỳ xứng đáng dành cho Trúc Linh sau quá trình học tập chăm chỉ, nỗ lực để thực hiện những khát vọng và hoài bão của mình. Trúc Linh chia sẻ: “Lựa chọn học tập ở một đất nước khác, em mong muốn có thêm cơ hội được trải nghiệm, khám phá những chân trời mới, tiếp thu những kiến thức mới để hoàn thiện bản thân. Hy vọng trong tương lai, những gì được học sẽ giúp em có những đóng góp tích cực cho cộng đồng, cho quê hương”.

Tinh thần hiếu học của người Hà Tĩnh như một mạch nguồn được trao truyền qua các thế hệ, dù độ tuổi nào cũng đều có ý thức phát huy. Cậu học trò nhỏ “đa năng” Trần Nhật Quang (SN 2011 - lớp 8A1, Trường Hội nhập quốc tế Ischool Hà Tĩnh) là một đại diện tiêu biểu cho điều đó. Dù mới chỉ học lớp 8 nhưng Nhật Quang đã có những mục tiêu phấn đấu rõ ràng, kỷ luật nghiêm khắc cho bản thân. Em luôn lấy những tấm gương của các anh chị đi trước làm động lực để phấn đấu và rèn luyện.

Ngay từ khi học tiểu học, Nhật Quang đã nhiều lần tham gia và giành huy chương tại cuộc thi Toán học SASMO - một trong những cuộc thi Toán học lớn nhất châu Á. Chăm chỉ, tự giác và rất nỗ lực trong học tập, Nhật Quang đã trở thành thủ khoa đầu vào năm học 2022-2023 của Trường THCS Lê Văn Thiêm - ngôi trường cấp 2 có chất lượng đào tạo tốt nhất ở TP Hà Tĩnh. Tuy nhiên, em đã lựa chọn tiếp tục học tập, phấn đấu và rèn luyện tại ngôi trường mà em đã gắn bó suốt 5 năm tiểu học.

Với niềm đam mê bộ môn Tin học, từ nhỏ, Nhật Quang đã tự mày mò nghiên cứu các phần mềm trên máy tính. Năm lớp 6, em cùng hai người bạn của mình đã tham gia Hội thi Tin học trẻ toàn tỉnh năm 2023 với sản phẩm phần mềm hỗ trợ cho việc kinh doanh, phát triển các sản phẩm du lịch trên địa bàn Hà Tĩnh. Nhóm của em đã giành được giải thưởng sản phẩm sáng tạo tại hội thi. Nhật Quang chia sẻ: “Em đặt mục tiêu trở thành một học sinh chuyên Tin trong tương lai gần và là một lập trình viên giỏi trong tương lai xa. Và đây quãng thời gian em nỗ lực học tập để thực hiện những ước mơ đó”.

Bên cạnh những tấm gương với các thành tích học tập văn hóa đáng nể, người trẻ Hà Tĩnh ngày càng năng động, tự tin khẳng định mình ở nhiều lĩnh vực mới mẻ khác... Những năm gần đây, nhiều tên tuổi của các VĐV trẻ người Hà Tĩnh tài năng và có khát vọng cống hiến đã làm rạng danh nền thể thao nước nhà như: VĐV đua

thuyền Dư Thị Bông (SN 2001, xã Cẩm Trung, Cẩm Xuyên) giành 2 HCB tại ASIAD 19; VĐV Karate Hoàng Thị Mỹ Tâm (SN 2003, xã Tượng Sơn, Thạch Hà) giành 3 HCV Giải Vô địch Karate châu Á năm 2021; VĐV điền kinh Lê Thị Thanh Nga (SN 2005, huyện Kỳ Anh) giành HCB Giải Điền kinh U20 châu Á...

Ở lĩnh vực điện ảnh, cô gái Trần Lê Mỹ Linh (SN 1994 - quê ở TP Hà Tĩnh, hiện đang sinh sống và làm việc ở Mỹ) đã dần khẳng định được mình trong vai trò một nhà làm phim quốc tế. Gia tài của cựu học sinh Trường THPT Chuyên Hà Tĩnh này là nhiều bộ phim đã được trình chiếu và đạt giải cao tại các liên hoan phim quốc tế; được các chuyên gia đánh giá là một nhà làm phim độc lập nhiều triển vọng.

Trên “đấu trường” âm nhạc, chàng trai Nguyễn Huy Hoàng Hiệp (nghệ danh Drum7, SN 1992 - quê Cẩm Xuyên) xuất sắc lọt vào danh sách 10 Hit-maker (thuật ngữ chỉ những nhạc sĩ có nhiều sáng tác được công chúng yêu thích) nổi bật 2023 do Zing MP3 bình chọn. Anh được biết đến là nhà sản xuất âm nhạc của hàng loạt ca khúc cho giới trẻ “làm mưa làm gió” trên bảng xếp hạng âm nhạc những năm gần đây.

Những thành tích mà thế hệ trẻ Hà Tĩnh gặt hái được trên các lĩnh vực là kết quả từ tinh thần học tập, nỗ lực rèn luyện và khát vọng chinh phục những đỉnh cao tri thức mới. Họ là minh chứng rõ nét nhất cho sự tiếp nối mạch nguồn hiếu học từ ngàn xưa trên mảnh đất Hồng Lam “địa linh nhân kiệt”.

Lời ru mùa thu

Anh mang cái trầm tư của người từng trải
Buộc vào khuôn mặt gió
Thong dong khoan nhặt lời thu
Cát em trong men rượu đủ buồn mấy dạo.

Rượu không màu sao thanh âm la đà hun hút
Rượu biết người nông sâu trong đục
Mãi gọi ngày hôm qua về xuôi
Nắng đổ mấy lần quên dáng cầu vồng xa lắc.

Thời gian nhuộm chín những thuận và nghịch
Em lặn ngụp trong ước mơ định sẵn
Nghiêng vàng trắng đợi ngày gieo hạt
Bước chân chỉ định gõ cái nhìn giăng lưới đối nhân duyên.

Chênh vênh phơi mình trong hanh khô se lạnh
Con sông biết xuôi nguồn về biển
Cách nhau một cánh đồng
Sao em không tạc cánh cò lên lời ru của mẹ?

Bên nền uống trà

Em ôm đàn bất động trong tiếng kim trôi
Đồng hồ bận tài những khắc giờ lao về dốc sáng
Nến ba ngọn chỉ còn một
Cháy lặng lẽ, cháy thong thả
Cháy như phút giây sau nữa phải tắt...
Nến cũng như anh.

Tác giả Thy Nguyễn tên thật là Phạm Thúy Nga, hiện công tác tại Trung tâm xét nghiệm ADN Chi nhánh Hải Phòng. Chị là Hội viên Hội Nhà văn Việt Nam, là CTV thường xuyên của chuyên mục thơ - Báo Hà Tĩnh cuối tuần. Thy Nguyễn đã xuất bản 6 tập thơ, 2 trường ca và chuẩn bị cho ra mắt 1 tập truyện ngắn, 1 trường ca. Báo Hà Tĩnh cuối tuần xin giới thiệu tới quý độc giả chùm thơ viết về mùa thu của chị.

Ấm trà sen độc thoại
Tay con búp măng gạn hạt sương ướp mùa hiếu thảo
Nhấp chén trà và từ từ đóng mắt
Thu rót cốm vào lẩn lục hương
Cho đêm trộn dư ba
Cho lâu cong hắt bóng
Hắt những ngày sương cũ thừa ra.

Bức tường cũng định sử giả
Bức tường thêu bóng em vào đáy mắt người quân tử
Em vẫn ngồi bất động
Ôm đàn kẻ tóc khềnh mưa...

Phố già

Phố già lặng lẽ bọc thu
Em nhà quê cứ lu bù tóc xanh
Bây giờ chiếc gối chiếc màn
Cứ cầm tù những đành hanh phận mình...

Tóc giờ rồi khắp đình ninh
Cứ phơ phát ngại cứ bình tĩnh tiêu
Người còn mãi miết liêu xiêu
Em hong đôi má dưới chiều nồm nhang.

Người giờ phía ấy hai hàng
Vội tay nhặt nhạnh mưa giăng cuối trời
Bão nào cũng thấm giậu rơi
Ngâu nào cũng vãi vào lời đầu đầu.
Phố già lặng lẽ tắm sâu
Đong người duyên muộn gọi rầu rĩ thu
Rồi con bướm đậu mù u
Muộn sương gập cả phố phường vẽ em...

Đợi sách

Em về đi cho lòng ta đỡ
Cả buổi chiều nhuộm rồi cơn mưa
Gạn chữ đánh rơi, ghi đời vào bể
Bưng hai tay nhut sợ lệch mắt hồn.

Em về đi ta uống đã chát đêm
Trò chuyện mãi với đáy ly đã chán
Soi vào đầu cũng thấy mình đáy cốc
Vực muộn lần vẫn thoi nhói đọt sương.

Kìa ai như thu cổ ngắt đèn đường
Chấn con công mốc hai đầu gá nhớ
Tiếng giếng khơi nửa chân lẩn vấp ngã
Cứ bọt những tháng năm, cứ khát những chỗ nằm.

Giờ. Gió thu bả lên tường vài lần mất ngủ
Gặp một dòng sông im lặng xuôi dòng
Kìa ai kết bè, kìa ai thổi sáo
Thổi đoạn đời nào về bến xuân xanh...

Ảnh: ĐẬU BÌNH

Tản văn

Ơi mùa thu, mùa thu...

NGÔ THẾ LÂM

Ảnh: ĐẬU HÀ

TRÊN nhịp phách thời gian mê mải, có lẽ tín hiệu của mùa thu là rõ rệt hơn cả. Những thanh âm, sắc màu trong trời và đất thi vị ấy tự bao giờ đã đi vào thơ ca, âm nhạc một cách tự nhiên, dung dị để ngân lên những giai điệu liêu trai của cuộc đời. Là bởi mùa thu đẹp quá, lãng mạn quá, nên không khó hiểu khi trở thành một tín hiệu thẩm mỹ độc đáo cho những tình ca đắm đuối: “Em có nghe mùa thu mưa giăng lá đổ/ Em có nghe nai vàng hát khúc yêu đương/ Và em có nghe khi mùa thu tới/ Mang ái ân mang tình yêu tới/ Em có nghe, nghe hồn thu nói mình yêu nhau nhé... (Ngô Thụy Miên); và những chuyển dịch sang thu tạo nên những xúc cảm vừa mới mẻ, lại vừa quen thuộc cứ thốn thức bên lòng: “Sông được lúc dềnh dàng/ Chim bắt đầu vội vã/ Có đám mây mùa hạ/ Vắt nửa mình sang thu...” (Hữu Thỉnh).

Ngày đầu thu, cũng là lúc mùa gặt vừa vãn, hàng đàn chim ngói từ phương Bắc bay về tránh rét lại sà xuống cánh đồng ăn những hạt thóc rơi vãi. Từng đàn chim quần tụ làm xôn xao một vùng đồng bãi mênh mông. Có khi, vài con chim dạn dĩ còn chọn cho mình một chỗ yên tĩnh ở hiền nhà làm tổ, mỗi ban mai rót xuống khu vườn những âm điệu mộc mạc, thanh bình như một nốt hồn quê, giục giả ấu thơ quay về trong nỗi nhớ...

Mùa thu về, mang theo heo may chơi vơi, phả cái hơi gió phiêu bồng miền man ngỗ nhỏ. Thương sao gọi quá chợ của bà với trái thị, trái hồng, gói cốm dẻo thơm đựng trong chiếc lá sen còn lấm tấm sương mai trong niềm náo nức của lũ trẻ ngóng bà trên từng buổi chợ. Những thức quà quê kiểng cuc mang với vội tuổi thơ của bao đứa trẻ chân đất đầu

trần một thời xa lắm, đến bây giờ vẫn còn hằn in trong ký ức. Cổ tích mùa thu có hình ảnh bà hồn hậu bồm bẻm nhai trầu, nhần nha từng chuyện kể ngày xưa; có dáng mẹ khoan thai ngồi hong tóc bên thềm nhà ươm nắng; có vườn quả đầy đã chín mọng, nào ổi, nào na, nào bưởi, nào hồng... Vườn cây như thể thế giới thu về mới đơm hoa, kết trái. Mùa quả nức cả tình quê, hồn quê thơm thảo, đậm đà.

Mùa thu, mùa hoa. Mỗi loài một vẻ góp vào bản đồng ca sắc hương vừa lộng lẫy, vừa tao nhã, lại rất đối dụ êm. Cúc vàng giản dị nhưng không giấu được nét kiêu sa; cúc họa mi trắng trong, nền nã; thạch thảo tím tím dịu dàng; hoa sữa nồng hương, lao xao bao kỷ niệm buổi ban đầu: “Tuổi mười lăm em lớn từng ngày/ Một buổi sáng bỗng trở thành thiếu nữ/ Hôm ấy mùa thu anh vẫn nhớ/ Hoa sữa thơm ngày ngắt bên hồ/ Tình yêu đầu mang hương sắc mùa thu...” (Nguyễn Phan Hách).

Và trăng thu, vắng trăng thì con gái, đầu bốn mùa trong năm vẫn tròn trắng. Ấy là quả trăng mảnh mai, thanh khiết, trong lành, mát rượi. Vắng trăng thanh bình chứng kiến bao hò hẹn lứa đôi, nuôi nấng, chiếu chượng bao mối tình bước vào để ghi dấu hoài niệm yêu thương. Rồi dù có những cuộc tình đã rồi đi mà vẫn đẹp, vẫn nao nao khắc khoải thương vể.

Có vẻ như mọi hồn hoan, quyến luyến, mọi mỹ cảm, nồng say đều dồn tụ hết vào một chủ thu. Thu xao xuyến, thu bồi hồi, thu băng khuâng, thu đa cảm. Ta muốn nói thật nhiều, viết thật nhiều về khoảnh khắc thời gian diệu kỳ và đắm đuối này: Ơi mùa thu, mùa thu...

Truyện ngắn

Cây nhân kỷ niệm

PHAN HƯƠNG

TỪ độ đồng đội giúp gia đình xác định được vị trí yên nghỉ của Hiếu, bà Hoàn, ông Tiến như cất được gánh nặng trong lòng, cứ chiều chiều lại dắt nhau ra ngồi dưới gốc nhãn. Hai cái bóng già nghiêng nghiêng bên nhau mỗi sớm chiều. Ở nơi xa, nếu nhìn thấy chắc thăng Hiếu cũng sẽ ấm lòng biết bao.

Hai ông bà đang xem lại những kỷ vật, lật giở lại cuốn sổ ghi chép về một thời hoa lửa của đứa con trai đã gửi lại thanh xuân nơi chiến trường. Mỗi lần nhìn những dòng chữ như còn vương hơi ấm con trai, tấm ảnh trước lúc lên đường là mỗi lần họ không giấu được nước mắt. Bà mân mê từng chữ một như mới xem lần đầu rồi huých vào ông:

- Ông xem đi, thăng Hiếu khi đó chưa đầy mười tám tuổi, nó ham học, luôn nuôi mơ ước trở thành kỹ sư nông nghiệp. Nhưng cuối cùng vẫn nhất quyết gác lại giấc mơ giăng đường đại học để vào Nam chiến đấu.

Nếu mà... nói đến đây, bà thấy nghẹn nghẹn trong cổ họng... những giọt nước mắt lăn trên gò má xương xương. Thấm thoát đã hơn năm mươi năm. Cứ vào mùa nhãn, những dòng cảm xúc tuôn trào như mạch nguồn vẫn cồn lên trong trái tim người mẹ.

Bà ngược mắt ngắm nhìn thân nhãn chắc nịch, rễ nổi từng đường gân cứng cáp vươn dài bám chắc vào mặt đất. Tán lá sum suê, từng chùm quả đã bắt đầu kéo lủ chìm về lam tổ. Cây nhãn gia thách thức mưa nắng, bão bùng, nhìn vào đó, bà luôn tưởng tượng bóng hình Hiếu, vẫn hiển hiện đầu đầy trong khu vườn, căn nhà thân thuộc, như chưa từng có cuộc chia ly. Con trai bà vẫn chấp chờn trong giấc chiêm bao. Thỉnh thoảng bà vẫn thủ thỉ, trò chuyện, bàn tay bà như chạm được mớ tóc xanh dày, khét nắng. Nụ cười nó trong trẻo như cái thuở vẫn bắt cá rô đồng về bảo mẹ nấu khế. Đạo ấy, khi đang ở chiến trường miền Nam, ông bị thương nặng phải điều trị dài ngày trong trạm xá quân y rồi xuất ngũ. Ông chưa về thì thăng Hiếu nộp đơn nâng nặc đòi đi bộ đội, hai cha con ngược đường nhau. Bao năm trời, bà hằng đợi chờ chồng chưa với thì đến đội con mòn mỏi. Máu vẫn đỏ trên từng tấc đất quê hương. Nước mắt chảy vào trong. Bà chỉ biết cầu ông bà, tổ tiên cho nó tránh được mũi tên, hòn đạn, bình yên trở về.

Trước ngày ra đi, Hiếu vẫn kịp kiểm về một gốc nhãn rồi cười hiền: Cây nhãn này sẽ thay con ở bên mẹ. Bà nhớ mãi ánh mắt Hiếu lúc ấy trào dâng niềm tin, hy vọng. Không biết nhờ đất, nhờ giống tốt hay nhờ bản tay nâng niu chăm sóc của ông bà mà mùa nào cũng trĩu quả. Vị quả ngọt thơm, đậm đà. Cây nhãn đã bắc qua bao giông tố cuộc đời, thành điểm tựa thân thuộc của hai bóng gia.

Ấy vậy mà theo chủ trương và đầu tư của cấp trên, nhà văn hóa thôn sẽ được mở rộng, quy hoạch lại toàn bộ khuôn viên, bổ sung thêm các công trình phục vụ sinh hoạt, vui chơi theo tiêu chuẩn mới. Nguồn lực và cách thức làm thì không khó nhưng điều mà ban cán sự thôn còn vướng ở đây chính là liên quan đến tâm tư của gia đình ông Tiến, bà Hoàn, là gia đình có công với cách mạng. Phấn đất gần với gốc nhãn mà đứa con trai trước lúc lên đường nhập ngũ trông kỷ niệm, có nguy cơ phải chặt bỏ... là điều khiến ai cũng nghĩ mãi không thông.

Bấy lâu bà nghe được những thông tin trên, dù chưa chính thức nhưng lòng dạ đã ngổn ngang. Chiều hôm qua, anh Biếu thôn trưởng đến chơi, cùng ngồi nói chuyện với ông Tiến, rồi có nói qua chuyện mở rộng nhà văn hóa. Nghe câu được câu mất, cộng với thái độ ông Tiến lặng thinh khi tiễn anh Biếu ra về, bà đã hơi nghi hoặc.

*

Đêm gieo vào lòng bà nỗi nhớ con dang dặc. Giấc mơ chấp chờn, ẩn hiện. Bà thấy thăng Hiếu trên đôi giày, tay cầm cờ xung phong tiến lên... rồi một viên đạn trúng ngay trước ngực, máu đỏ lòe... Một tiếng ầm, xé nát cả đoạn hào. Đất đá, súng ống, ào mủ và cả hình hài vừa bị đạn xé tung lên trời, rồi tan vào đất...

Bà loạng choạng bước dậy bệt đèn lên thì nghe tiếng ông đang ngồi dưới gốc nhãn ho khò khè khục... Bà cất tiếng:

- Nửa đêm ông lại ra đây hóp sương lạnh làm gì? Ông đang ho... mà không biết giữ gìn, bỏ công tôi ngày đêm sắc thuốc.

Như đọc được ý nghĩ lấp lửng qua câu nói của bà, ông cất tiếng:

- Nếu bà không ngủ được thì lại đây, tôi có chuyện này. Tôi để ý bà đã trần trọc bao đêm rồi từ đây ra đây ngồi, bà có tâm sự gì sao?

- Ông còn nói nữa sao, tôi nghĩ gì chẳng phải trong lòng ông rõ hơn ai hết. Chuyện mở rộng nhà văn hóa và số phận cây nhãn chẳng phải đã làm ông thao thức. Mai này, vì lợi ích chung, nếu cây nhãn phải chặt bỏ, ông nói đi, làm sao tôi có thể vượt qua khoảng trống này. Chặt nó đi khác gì chặt từng khúc ruột của tôi. Mỗi lần nhớ con, tôi chỉ có thể nhìn lên tấm ảnh thờ.

Bà vừa nói vừa dầm thùm thụp nơi lồng ngực. Bà cảm giác như mình đang chơi với giữa dòng sông dâng lên từng cột nước xoáy sâu dưng đục. Bà đã nghĩ rất nhiều ngày, những giấc mơ từ quá khứ, hình ảnh thăng Hiếu và cây nhãn như là sự kết nối. Là chút kỷ ức xưa vọng về neo giữ, an ủi tuổi già...

Một khoảng lặng gieo vào giữa hai bóng già. Ông Tiến ghé sát vỗ lưng bà chậm rãi nói.

- Bà ạ! Tôi biết trong lòng bà cũng tiếc nuối, đau xót hơn cả tôi... nhưng việc mở rộng con đường và khuôn viên, các công trình nhà văn hóa để ai cũng được hưởng thụ các giá trị văn hóa là mơ ước bao lâu của bà con trong thôn. Hằng ngày, nhìn các cháu phải chạy đi xóm khác chơi. Các ông bà chưa có một không gian rộng để tập dưỡng sinh, thể dục mà lòng thì không thôi day dứt.

Hôm trước anh Biếu đến nhà ta, rồi đến họp chi bộ, anh ấy đã nêu ra ý tưởng, tôi biết anh ngập ngừng không nói hết vì mọi người đều nghĩ có kiến thiết, đổi mới gì cũng không muốn đụng chạm quá lớn đến quyền lợi của người dân. Hơn nữa, mảnh vườn, cây nhãn là kỷ niệm sâu nặng của tôi với bà. Nhưng chúng ta già cả rồi, phải nghĩ thoáng, nghĩ rộng ra, vì tương lai của thôn và lũ trẻ. Tôi thấy mình cứ khẳng khái giữ kỷ niệm sẽ vô cùng có lỗi với mọi người. Ngày đó chẳng phải bà không tiếc nuối để con lên đường, dù nó trong diện được miễn giảm... Máu xương của nó... Ông nghen ngào, mắt ứa đỏ... thấu tỏ cũng bà từng lời như mạch nước... Để không phải chặt cây nhãn, chỉ bằng nhà ta hiến nó và một ít đất để mở rộng khuôn viên nhà văn hóa. Có thể mai này, cây nhãn không còn ở trong khuôn viên vườn nhưng chỉ cần nhìn qua hàng rào kia, nó vẫn là cây cộ thụ che mát, làm đẹp cả không gian nhà văn hóa, vẫn ở trong tâm mắt chúng ta. Nếu muốn ngồi hóng mát, ta chỉ cần đi vòng thêm một đoạn, có ngồi ngồi xa xôi gì... Chắc nói suối vâng, thăng Hiếu sẽ thấu hiểu. Tôi mong bà cũng nghĩ như tôi để thôn làm cho kịp, sớm ngày nào xã hội, bà con được nhờ ngày đó.

Ánh mắt ông nhìn bà triu mến, toát lên vẻ kiên định của một người cựu binh từng xông pha vào sinh ra tử trên trận mạc. Hai ông bà nắm tay nhau tựa bên gốc nhãn chờ trời sáng...

Tiếng gà gáy báo hiệu một ngày mới bắt đầu. Mặt trời xuyên qua lá nhãn chiếu một vệt nắng vàng rải xuống chiếc ghế quen thuộc. Ông Tiến đang định gọi điện cho anh Biếu thì đã nghe tiếng xe máy giòn vang ngoài ngõ. Ông bỏ mọi thứ lại, don dả mời anh vào uống nước:

- Chào chú Biếu, tôi cũng đang muốn gặp chú.

Nâng chén trà thơm nức vồn lên làn khói mỏng, anh Biếu mở lời...

- Khi cháu vào đây đã nghe bác nói có việc quan trọng... Vậy bác nói trước đi...

- Thế này anh Biếu ạ, chuyện cây nhãn mà hôm trước anh có nêu ý tưởng đó, anh ngại đụng đến tâm tư, không dám nói hết ý nhưng tôi biết được mong ước của bà con trong thôn ta. Tôi và bà nhà tôi đã suy nghĩ, định thế này, anh thử xem: Nếu mà chặt đi cây nhãn thì chỉ bằng thôn điều chỉnh con đường, rồi gia đình tôi hiến thêm một ít đất, khi đó cây nhãn sẽ thuộc về khuôn viên nhà văn hóa... Sau này, dù cây nhãn không còn ở trong vườn nhưng tôi vẫn muốn gửi gắm nhớ các cháu thanh niên chăm sóc.

Dù những lời ấy như gỡ được nút thắt bấy lâu của anh Biếu và tập thể thôn song vẫn làm anh day dứt, không dễ gì quyết định, khác với các chủ trương, đầu tập trung làm ngay khi trên dưới đã đồng thuận... Anh ngập ngừng:

- Bác ạ, quyết định của hai bác quả là cháu không dám nghĩ đến, cháu biết hai bác đã phải khó khăn lắm... nhưng sự đóng góp, hy sinh không gì bù đắp của gia đình tôi với việc kiến thiết quê hương, mở rộng nhà văn hóa lần này cháu cũng như bà con sẽ luôn khắc ghi...

Bà Hoàn đứng trên bậc cửa nghe rõ cuộc trò chuyện của hai người... Dù đã thấu tỏ lời ông và biết điều gì tới sẽ tới nhưng sao bà vẫn cay cay nơi khóe mắt.

(Xem tiếp trang 7)

Đừng để “chữa lành” lại có thêm “vết rách”

□ THÙY HOÀNG

Khi gặp căng thẳng, áp lực trong công việc, cuộc sống, nhiều người trẻ tìm cách “chữa lành” để cân bằng tinh thần. “Chữa lành” đã trở thành xu hướng của giới trẻ, tuy nhiên, bên cạnh việc mang lại nhiều điều tích cực, nếu không hiểu và hành động đúng thì mặt trái của nó cũng sẽ gây nên những tác động tiêu cực.

CUỘC sống không thuận lợi, công việc áp lực, chuyện tình cảm không suôn sẻ... là những lý do để giới trẻ hiện nay tìm đến các phương pháp “chữa lành”. Cụm từ “chữa lành” (hay healing) là thuật ngữ dùng để thể hiện các biện pháp hàn gắn, phục hồi sức khỏe, thể chất cũng như cảm xúc, tâm lý, tình cảm con người sau các tổn thương. Để “chữa lành”, nhiều người trẻ chọn đi du lịch nghỉ dưỡng, đọc sách, nghe nhạc, tập thiền... với mong muốn ổn định lại tâm trạng.

Đang học thạc sỹ ngành Giáo dục Hán ngữ quốc tế tại Đại học Sư phạm Phúc Kiến (Trung Quốc), chị Nguyễn Thị Nga (SN 2001, quê xã Hòa Lạc, Đức Thọ) thường cảm thấy căng thẳng bởi cường độ học tập cao và công việc áp lực. Ngoài thời gian học, Nga còn nhận làm gia sư tại một trung tâm đào tạo tiếng Trung với 5 lớp học, mỗi lớp hơn 60 người để chủ động thu nhập.

Chị Nguyễn Thị Nga tâm sự: “Cường độ học tập cao khiến tôi khá vất vả để bắt nhịp và theo kịp chương trình học. Bên cạnh đó, công việc áp lực và nỗi buồn khi sống ở nơi “đất khách quê người” khiến tôi thường rơi vào trạng thái chán nản và muốn buông bỏ hoặc nghỉ ngơi một thời gian ngắn”.

Để giảm bớt áp lực, Nga đã lên kế hoạch nhằm phân bổ thời gian hợp lý, đảm bảo sức khỏe. Ngoài ra, Nga cũng xem việc đi du lịch như một

Vừa học tập và làm việc tại nước ngoài, Nguyễn Thị Nga cũng dành thời gian đi du lịch “chữa lành”.

phương pháp “chữa lành” cho sức khỏe tinh thần. Theo đó, mỗi tháng, Nga cùng một vài người bạn Việt Nam sẽ lên kế hoạch khám phá một địa điểm ở Trung Quốc như: thành phố Tây An, đảo Bình Đàm (tỉnh Phúc Kiến)... Tại đây, nhóm bạn sẽ thưởng thức ẩm thực địa phương, check-in các địa điểm đẹp, thả tâm hồn vào những khung cảnh bình yên...

Nói về việc đi du lịch “chữa lành” của mình, Nga chia sẻ: “Du lịch giúp tôi giải tỏa áp lực, lưu giữ những bức ảnh thật đẹp để ghi lại quãng thời gian du học. Mỗi khi tới những vùng đất mới, tôi lại quên hết mệt mỏi, lấy lại tinh thần sau những ngày dài học tập, làm việc căng thẳng”.

Còn với Từ Đăng Huy (SN 2003, quê xã Sơn Kim 1, Hương Sơn) những áp lực đồng trang lứa trong học tập và công việc cũng khiến bạn trẻ này thường xuyên rơi vào tình trạng “quá tải”. Hiện Đăng Huy là sinh viên năm thứ 3 chuyên ngành Diễn viên (Trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh TP Hồ

Chí Minh). Ngoài học tập, Huy còn làm sáng tạo nội dung trên các nền tảng số kết hợp kinh doanh online. Mong muốn khẳng định bản thân ở nhiều vai trò đã giúp Đăng Huy có thành tích học tập khá tốt và công việc thuận lợi. Song bạn trẻ này thường xuyên bị căng thẳng, mệt mỏi... Những lúc như vậy, Đăng Huy lại chọn “chữa lành” bằng âm nhạc hay đi du lịch, đi cà phê với bạn bè để thoải mái tinh thần.

Đăng Huy chia sẻ: “Tham gia làm sáng tạo nội dung đã 3 năm nay, có những khoảng thời gian tôi bị mất cảm hứng trong công việc, không còn nhiều ý tưởng hay như trước. Trong khi đó, mạng xã hội mỗi ngày đều có những “trend” mới (xu hướng thịnh hành) nên nếu tôi chậm chân sẽ bị bỏ lại phía sau. Thế nên, tôi thường chọn tới các quán cà phê để thư giãn hay dành một buổi ở nhà nghỉ ngơi rồi nghe những bản nhạc yêu thích. Nếu có thời gian, tôi chọn đi du lịch như một giải pháp “chữa lành” nội tâm nhằm tìm lại cảm hứng, động lực mới trong

công việc, thoát luồng suy nghĩ tiêu cực”.

Suy nghĩ và các phương pháp “chữa lành” mà Đăng Huy và Nguyễn Thị Nga tìm đến cũng đang là xu hướng mà giới trẻ hiện nay lựa chọn, đặc biệt là thế hệ gen Z. Những cách thức “chữa lành” đó giúp các bạn trẻ tự xoa dịu “vết thương” tâm lý, thoát khỏi tình trạng lo âu, căng thẳng.

Tuy nhiên, hiện nay, việc “chữa lành” đang bị một số bạn trẻ lạm dụng để sống buông thả và thỏa hiệp với những trắc trở trong công việc, cuộc sống, tình cảm... Họ luôn lấy cớ cần “chữa lành” để bao biện cho sự lười biếng của bản thân mà không tìm cách để giải quyết khó khăn, cân bằng cuộc sống. Nhiều người trẻ mỗi khi gặp chuyện không như ý lại chọn cách buông xuôi. Không ít bạn trẻ sau khi đi “chữa lành” còn gặp tình trạng cạn kiệt tài chính để rồi tiếp tục rơi vào lo lắng, khủng hoảng... Nhiều người còn tham gia các khóa học tâm lý hay nghe những podcast dán mác “chữa lành” được đăng tải trên mạng xã hội. Tuy nhiên, tác dụng “chữa lành” đâu chưa thấy nhưng không ít người đã gặp thêm các vấn đề về tâm lý như là tăng cảm giác lo âu, bất an bởi các nội dung độc hại, lệch lạc tư tưởng đó. Nhiều người còn bị các “chuyên gia tâm lý” lợi dụng để lừa đảo, dẫn đến “tiền mất tật mang”, tâm lý vừa bất ổn, tiền bạc thì “không cánh mà bay”.

Để “chữa lành” không trở thành trào lưu tiêu cực, người trẻ cần phải hình thành kỹ năng quản lý cảm xúc, học cách cân bằng cuộc sống, hướng tới lối sống tinh thần lành mạnh. Môi trường sống tích cực cũng sẽ góp phần giúp bạn trẻ tự tin, lạc quan. Ngoài ra, nếu sức khỏe tinh thần không ổn định, người trẻ có thể tìm đến các chuyên gia tâm lý để được hỗ trợ tư vấn, tránh tình trạng chưa kịp “chữa lành” còn thêm “vết rách” mới.

CHẤP NHẬN SỰ THẬT

□ TUỆ MÃN

Có những sự thật đưa con người ta đến với vũ đài ánh sáng nhưng cũng có những sự thật khiến nhiều người phải đối diện với nỗi đau, khó khăn, bất trắc. Sự thật tích cực thì không bàn đến nữa nhưng đối với sự thật tiêu cực, đòi hỏi con người phải có khả năng/kỹ năng chấp nhận. Đây chính là một loại khả năng/kỹ năng mang tính tự vệ cao.

Sự đồng hành của gia đình đóng vai trò hết sức quan trọng trong hành trình điều trị rối loạn phổ tự kỷ.

TRONG phạm vi bài viết này, tôi muốn đề cập đến khả năng chấp nhận sự thật khi con cái mắc rối loạn phổ tự kỷ. Nếu người cha, người mẹ hiểu biết và dũng cảm đối mặt với

sự thật thì sẽ cứu được đứa trẻ khỏi những hệ lụy không đáng có, còn nếu cha mẹ bảo thủ và cực đoan thì sẽ đánh mất tương lai của con mình.

Cuối tuần vừa rồi, chị bạn tôi có kể

với tôi về tình hình của cháu chị, đến nay đã học lớp 2 nhưng rất ngại giao tiếp và khó tiếp thu bài vở. Chị nói, năm cháu 3 tuổi, chị đã phát hiện những điều không bình thường và có trao đổi với bố mẹ cháu nhưng bố cháu nhất quyết không nhìn vào sự thật và một mực không cho bất kỳ ai đưa con mình đi kiểm tra. Đến năm cháu bước vào lớp 1, bố cháu đi làm xa, cả nhà mới đưa cháu đi kiểm tra thì tình trạng đã ở mức nặng, tệ nhất là “giai đoạn vàng” để can thiệp trị liệu đã qua đi. Giờ đây, tuy gia đình đang tích cực áp dụng các biện pháp trị liệu cho cháu nhưng khả năng phục hồi rất chậm và không ai dám cam đoan việc can thiệp đó sẽ đem lại bao nhiêu phần trăm thành công.

Đáng tiếc, đó không phải là câu chuyện duy nhất, càng ngày tôi càng nghe được nhiều hơn những câu chuyện về trẻ mắc rối loạn phổ tự kỷ và không được trị liệu do thái độ của cha mẹ. Thậm chí, nhiều cha mẹ, dù đã nhận ra những biểu hiện của con mình nhưng vẫn không dám đối diện sự thật, không đưa con đến các cơ sở y tế, trung tâm hay giáo viên, bác sỹ chuyên can thiệp trị liệu để cải thiện tình hình cho con mà lại tự mua các loại thuốc bổ não cho con uống hoặc tự “điều trị” cho con khi chưa được hướng dẫn, dẫn đến chứng rối loạn phổ tự kỷ ở con ngày càng nặng và khó can thiệp.

Cũng là câu chuyện có con bị rối loạn phổ tự kỷ nhưng nhiều năm trước tôi đã được chứng kiến một câu

chuyện cảm động của một nữ văn sỹ. Khi phát hiện ra con mình mắc chứng tự kỷ, chị đã gạt hết tất cả, đăng lên facebook với mong muốn tìm được người có thể can thiệp trị liệu tốt nhất cho con của mình. Và không chỉ tìm được “thầy thuốc” cho con, chị còn trở thành một hạt nhân trong việc hỗ trợ các phụ huynh có con mắc phổ tự kỷ ở địa phương sớm can thiệp trị liệu cho con. Thậm chí, chị còn tích cực trong việc huy động nguồn lực, xây dựng trường học dành cho trẻ tự kỷ ở địa phương, nghiên cứu viết sách về cách giáo dục trẻ mắc rối loạn phổ tự kỷ. Giờ đây, con của chị đã là một cậu bé bình thường với những thành tích học tập đáng tự hào. Và chị, từ chỗ dửng dưng cảm đối mặt với thực tế để chữa trị cho con, đã trở thành một chiến binh tích cực trong việc điều trị cho trẻ mắc rối loạn phổ tự kỷ. Tinh thần của chị đã vượt quá địa giới hành chính nơi chị ở, lan tỏa khắp cả nước.

Bạn có sẵn sàng chấp nhận sự thật về con mình để tìm hướng cải thiện hay không? Tôi cho rằng, đó cũng là một loại kỹ năng mà những người làm cha, làm mẹ cần rèn luyện. Hai câu chuyện tôi kể trên đây là minh chứng rõ nhất cho hiệu quả và hệ quả của việc có hoặc không chấp nhận sự thật của các bậc phụ huynh. Và, đầu chỉ riêng rối loạn phổ tự kỷ, trên hành trình cùng con khôn lớn, sẽ còn có rất nhiều sự thật nữa mà bạn phải đối mặt, nếu bạn ngoảnh đi, bạn đã đẩy con mình đến một lối rẽ khác mà chắc chắn, hậu quả sẽ rất khó lường...

CHUYÊN VỤ ÁN

Nữ giám đốc "dính chùm" vì trốn thuế

□ ĐỨC QUÂN

Dù biết phạm pháp nhưng Nguyễn Thị Hiền (SN 1970, trú tổ dân phố 13, thị trấn Lâm, huyện Ý Yên, tỉnh Nam Định) vẫn tìm mọi cách "qua mặt" lực lượng chức năng Hà Tĩnh để thực hiện hành vi trốn thuế với số tiền hơn 2,7 tỷ đồng.

BƯỚC vào phòng xử án, Nguyễn Thị Hiền tỏ ra sợ hãi và liên tục trình bày không đủ sức khỏe để tham dự phiên tòa. Tuy nhiên, với kinh nghiệm xử án lâu năm, vị thư ký phiên tòa lên tiếng: "Bị cáo không khỏe ở đâu, nếu cần thiết chúng tôi sẽ mời cán bộ y tế đến khám". Nghe vậy, Hiền vội thay đổi sắc mặt và chấp hành quy định của phiên tòa.

Dù vậy, để phiên xử diễn ra vừa đảm bảo tính nghiêm minh vừa nhân văn, HĐXX sau đó đã cho Hiền được ngồi thay vì phải đứng trong quá trình xét hỏi. Diễn biến tại phiên tòa, khác với giọng ồm ồm lúc đầu, Hiền trả lời rõ ràng, dứt khoát các câu hỏi mà vị chủ tọa đặt ra.

Trình bày tại phiên xử, đại diện Viện KSND tỉnh Hà Tĩnh cho biết, trong khoảng thời gian từ tháng 4/2022 - 12/2023, Nguyễn Thị Hiền là người đại diện theo pháp luật kiêm Giám đốc Công ty CP Thành Vinh Hà Tĩnh đã có hành vi bán gần 22,6 triệu viên gạch với tổng giá trị tiền hàng hóa gần 30 tỷ đồng nhưng không xuất hóa đơn GTGT và không kê khai nộp thuế nhằm mục đích trốn thuế. Tổng số tiền thuế Công ty CP Thành Vinh Hà Tĩnh đã trốn thuế là hơn 2,7 tỷ đồng.

Trả lời phần chất vấn của chủ tọa về hành vi của mình, Nguyễn Thị Hiền cho biết, do hoạt động SXKD của công ty gặp nhiều khó khăn nên bị cáo đã nảy sinh kế hoạch trốn thuế nhằm giảm bớt các khoản chi, tiết kiệm cho công ty. Cùng đó, muốn tăng thêm nguồn vốn để phục vụ cho việc kinh doanh.

"Do làm ăn khó khăn nên bị cáo đã tìm cách "lách luật", trốn thuế bằng việc chỉ đạo lập 2 hệ thống sổ sách kế toán để che giấu số lượng gạch xuất bán thực tế của công ty. Cụ thể, bị cáo đã chỉ đạo kế toán bán hàng nội bộ lập một hệ thống sổ sách ghi chép, theo dõi, tổng hợp số lượng gạch được xuất bán thực tế hằng ngày của công ty như: lập phiếu xuất kho, ghi chép số lượng, số loại gạch được xuất bán, tổng hợp số tiền mà khách hàng đã thanh toán, còn nợ. Đồng thời, chỉ đạo một nhân viên khác lập một

Bị cáo Nguyễn Thị Hiền tại phiên tòa.

hệ thống sổ sách kế toán theo dõi các số liệu chứng từ, hóa đơn GTGT mua vào và số hàng hóa bán ra có xuất hóa đơn GTGT cho khách hàng; chỉ đạo nhân viên này báo cáo, kê khai thuế đối với số hàng hóa bán ra có xuất hóa đơn thuế GTGT. Còn khối lượng hàng hóa xuất bán không xuất hóa đơn thuế GTGT thì bị cáo không cung cấp cho nhân viên này để kê khai thuế, báo cáo tài chính theo quy định. Bằng cách này, bị cáo đã trốn thuế với số tiền hơn 2,7 tỷ đồng" - Nguyễn Thị Hiền khai báo.

Được nói lời sau cùng, Nguyễn Thị Hiền giải bày, là người làm chủ công ty, hơn ai hết, bị cáo nhận thức được hành vi trốn thuế là vi phạm pháp luật, sẽ bị xử lý nghiêm theo quy định. Sau khi sự việc bại lộ, bị cáo đã vay mượn nộp 1 tỷ đồng, số còn lại do khó khăn nên bị cáo chưa thanh toán kịp. Bị cáo đã nhận thức được hành vi sai trái của mình, tha thiết nhận được sự khoan hồng của pháp luật để sớm khắc phục những tổn thất mình đã gây ra.

Bước vào phần tuyên án, HĐXX đã làm rõ thêm hành vi phạm tội của Nguyễn Thị Hiền, đồng thời tuyên truyền, giáo dục để phòng ngừa chung. Thuế là nguồn thu quan trọng của ngân sách Nhà nước và đóng thuế là trách nhiệm và nghĩa vụ của doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân, hộ kinh doanh... Trốn thuế là hành vi vi phạm pháp luật, làm mất trật tự quản lý kinh tế của Nhà nước. Việc doanh nghiệp bất chấp lợi ích mà thực hiện các hành vi gian lận, trốn thuế sẽ bị nghiêm trị theo quy định.

Sau khi cân nhắc kỹ các tình tiết, HĐXX đã quyết định tuyên phạt bị cáo Nguyễn Thị Hiền mức án 30 tháng tù giam về tội "Trốn thuế" và buộc bồi thường toàn bộ số tiền đã trốn thuế. Đây cũng là bài học cho những cá nhân, doanh nghiệp đang có ý định "qua mặt" lực lượng chức năng để thực hiện hành vi sai phạm này.

LUẬT SƯ CỦA BẠN

Anh Nguyễn Văn S. (TP Hà Tĩnh) hỏi: Mới đây, tôi được cơ quan công an mời làm chứng trong một vụ án về giao thông. Vậy, quyền và nghĩa vụ của người làm chứng được pháp luật quy định như thế nào?

Trả lời:

Theo quy định tại Điều 66, Bộ luật Tố tụng hình sự:

1. Người làm chứng là người biết được những tình tiết liên quan đến nguồn tin về tội phạm, về vụ án và được cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng triệu tập đến làm chứng.

2. Những người sau đây không được làm chứng:

a) Người bào chữa của người bị buộc tội;

b) Người do nhược điểm về tâm thần hoặc thể chất mà không có khả năng nhận thức được những tình tiết liên quan nguồn tin về tội phạm, về vụ án hoặc không có khả năng khai báo đúng đắn.

3. Người làm chứng có quyền:

a) Được thông báo, giải thích quyền và nghĩa vụ quy định tại điều này;

b) Yêu cầu cơ quan triệu tập bảo vệ tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản và quyền, lợi ích hợp pháp khác của mình, người thân thích của mình khi bị đe dọa;

c) Khiếu nại quyết định, hành vi tố tụng của cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng liên quan đến việc mình tham gia làm chứng;

d) Được cơ quan triệu tập thanh toán chi phí đi lại và những chi phí khác theo quy định của pháp luật.

4. Người làm chứng có nghĩa vụ:

a) Có mặt theo giấy triệu tập của cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng. Trường hợp cố ý vắng mặt mà không vì lý do bất khả kháng hoặc không do trở ngại khách quan và việc vắng mặt của họ gây trở ngại cho việc giải quyết nguồn tin về tội phạm, khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử thì có thể bị dẫn giải;

b) Trình bày trung thực những tình tiết mà mình biết liên quan đến nguồn tin về tội phạm, về vụ án và lý do biết được những tình tiết đó.

5. Người làm chứng khai báo gian dối hoặc từ chối khai báo, trốn tránh việc khai báo mà không vì lý do bất khả kháng hoặc không do trở ngại khách quan thì phải chịu trách nhiệm hình sự theo quy định của Bộ luật Hình sự.

6. Cơ quan, tổ chức nơi người làm chứng làm việc hoặc học tập có trách nhiệm tạo điều kiện để họ tham gia tố tụng.

Như vậy, người làm chứng là người biết được những tình tiết liên quan đến nguồn tin về tội phạm, về vụ án và được cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng triệu tập đến làm chứng. Lời khai của người làm chứng là nguồn chứng cứ được thu thập theo trình tự, thủ tục do Bộ luật Tố tụng hình sự quy định, được dùng làm căn cứ để xác định có hay không có hành vi phạm tội, người thực hiện hành vi phạm tội và những tình tiết khác có ý nghĩa trong việc giải quyết vụ án.

Tuy nhiên, tại khoản 2, Điều 91 Bộ luật Tố tụng hình sự cũng quy định: Không được dùng làm chứng cứ những tình tiết do người làm chứng trình bày nếu họ không thể nói rõ vì sao biết được tình tiết đó.

Luật sư NGUYỄN ĐÌNH HỒNG

AN NINH TRẬT TỰ TUẦN QUA

● Khoảng 5h30' sáng 5/9 tại Km405+800 Quốc lộ 15A đoạn qua xã Hà Linh (Hương Khê) xảy ra vụ tai nạn nghiêm trọng. Vào thời điểm trên, ô tô mang biển số 30E-76662 di chuyển theo hướng Nam - Bắc, khi đến địa phận xã Hà Linh thì va chạm với xe máy chở theo 2 người di chuyển theo hướng ngược lại. Vụ tai nạn khiến 2 người đi xe máy tử vong; 2 phương tiện bị biến dạng, hư hỏng nặng. Theo xác minh ban đầu, tài xế điều khiển ô tô là L.X.H. (SN 1967, trú tại phường Khương Trung, quận Thanh Xuân, TP Hà Nội); 2 người đi xe máy là T.H.Đ (SN 2006, trú xã Thạch Sơn, huyện Thạch Hà) và P.H.Nh (SN 2007, trú tại xã Hương Liên, huyện Hương Khê).

● Công an huyện Thạch Hà vừa làm rõ 2 vụ trộm cắp tài sản xảy ra trên bãi biển Thạch Hải

dưới hình thức cạy cốp xe mô tô lấy trộm tiền và điện thoại di động. Theo đó, nhận được tin báo của công dân về 2 vụ trộm cắp trên, lực lượng cảnh sát hình sự, kinh tế, ma túy Công an huyện đã phối hợp với Công an xã Thạch Hải khẩn trương triển khai các biện pháp nghiệp vụ. Sau chưa đầy 20h xảy ra vụ việc, lực lượng công an đã xác định được 2 đối tượng thực hiện hành vi trộm cắp tài sản nói trên là P.T.K. (SN 2007, trú tại xã Thạch Khê, Thạch Hà) và H.V.M. (SN 2007 trú tại xã Đĩnh Bàn, Thạch Hà); kịp thời thu giữ các vật chứng có liên quan. Cả hai đối tượng đều có tiền sử về hành vi trộm cắp tài sản, đều là đối tượng nghiện game và bi-a.

● Vừa qua, xe ô tô tải mang BKS 29H-921.xx chở cam di chuyển trên quốc lộ 1 tuyến tránh TP Hà Tĩnh theo hướng Nam - Bắc, tới Km 4+700 đoạn qua tổ dân phố 1, thị trấn Thạch Hà, huyện Thạch Hà, giao cắt với đường trục xã đi xã Lưu Vĩnh Sơn xảy ra va chạm với xe tải chở đất mang BKS 37C-039.xx đang băng qua đường. Vụ tai nạn không gây thương vong về người nhưng khiến 2 phương tiện hư hỏng, trong đó, một bên thùng xe tải chở cam bị kéo rách, khung sắt dính vào thùng xe ben chở đất. Nhiều thùng cam bị rơi xuống đường, dập nát, hư hỏng. Vụ việc cũng khiến cho phương tiện lưu thông trên quốc lộ 1 tuyến tránh TP Hà Tĩnh gặp khá nhiều khó khăn.

TRUNG DÂN (tổng hợp)

Cây nhãn kỷ niệm

(Tiếp theo trang 5)

Những đường gân trên khuôn mặt xương xương run lên không giấu được niềm xúc động. Giọng ông Tiến chậm rãi, rành rọt, thì thoảng dừng lại ho nhưng gương mặt đầy tin tưởng. Thấy tinh thần ông phần khởi khác hẳn tâm trạng lo lắng trước đây mà bà không nỡ làm ông buồn. Bà gạt nước mắt, bước vào nhà lạnh lẽo đốt một nén hương lên bàn thờ con trai. Cây hương cháy đượm và cong vút. Trong lòng bà dần gỡ được nút thắt, thanh thần đến lạ...

Nắng gay gắt nhưng nhìn khuôn viên nhà văn hóa, các công trình hầu như đã hoàn tất, trở thành điểm nhấn của thôn mà lòng ông Tiến vui khắp khối. Hàng rào thoáng không hề ngăn cách vườn nhà và gốc nhãn, phần đất đã hiến tạo khoảng không rộng rãi. Chỗ tập thể dục, nơi vui chơi của lũ trẻ được sắp xếp gọn gàng. Bóng nhãn tỏa xanh mát cả khoảng sân yên bình. Hôm nay, các thầy cô và đoàn viên thanh niên quét dọn nhà văn hóa, sơn vôi ve, sắp xếp nhà cho hai ông bà. Ông đứng giữa sân hướng ánh mắt nhìn lũ chim ríu rít trên từng chùm nhãn lúc lỉu, chưa năm nào sai quả như vậy. Ông xin phép anh Biểu nhờ lũ trẻ hái một ít để thả hương dài liệt sĩ và bàn thờ con trai. Niềm thương nhớ lan tỏa theo khói hương nghi ngút. Khi những tàn hương cuối cùng cháy hết, ông hạ lễ rồi bùng ra nhà văn hóa mời các cháu đoàn viên, các thầy cô nghỉ tay uống nước, hưởng lộc.

Hòa trong vị ngọt thơm, thanh khiết của nhãn đầu mùa là những câu chuyện chiến trận, là chiến công rực rỡ của quân và dân ta qua lời kể của ông Tiến. Niềm vui ánh lên trong đôi mắt của người lính già và những người trẻ.

P.H.

CÂU LẠC BỘ HỒNG LĨNH HÀ TĨNH

Loạt vấn đề chờ ban huấn luyện ở mùa giải mới

NGỌC THẮNG

BƯỚC VÀO MÙA GIẢI MỚI VỚI SỰ XÁO TRỘN LỚN VỀ LỰC LƯỢNG, BAN HUẤN LUYỆN CLB HỒNG LĨNH HÀ TĨNH (HLHT) SẼ CÒN RẤT NHIỀU VIỆC PHẢI LÀM ĐỂ TÌM RA ĐƯỢC ĐỘI HÌNH ƯNG Ý, XÂY DỰNG LỐI CHƠI HỢP LÝ CHO HÀNH TRÌNH DÀI SẮP TỚI.

THEO dự kiến, V.League 1 - 2024/2025 sẽ khởi tranh vào ngày 14/9 tới đây. Với tính chất cạnh tranh khốc liệt và việc ban tổ chức vẫn áp dụng quy định 1,5 suất xuống hạng, thời gian qua, các CLB đã có sự chuẩn bị rất kỹ về cả nhân sự lẫn chiến thuật thi đấu. HLHT cũng vậy, đội bóng đã kịp hoàn tất công tác chuẩn bị lực lượng ngay trước lúc giải đấu khởi tranh. Thời gian qua, Xuân Trường và đồng đội đã tích cực tập luyện, nâng cao chiến thuật, thể lực cho mùa giải mới.

Cũng như những mùa giải trước, năm nay, đội bóng núi Hồng có sự xáo trộn rất lớn về đội hình khi chia tay 10 cầu thủ và 1 trợ lý HLV. Bên cạnh đó, CLB chiêu mộ 12 tân binh, trong đó 8 nội binh, 3 ngoại binh và một cầu thủ Việt kiều. Điều này đòi hỏi HLV Nguyễn Thành Công và các cộng sự mất nhiều thời gian để định hình lối chơi của đội bóng, kết dính cầu thủ ở các tuyến.

Khó khăn thứ hai đối với HLV Nguyễn Thành Công chính là vấn đề

Sự xáo trộn về đội hình khi mùa giải mới cận kề sẽ là khó khăn lớn đối với ban huấn luyện Hồng Lĩnh Hà Tĩnh.

ngoại binh. Dù chỉ có 3 cầu thủ nhưng tại V.League, ngoại binh được ví như là 50% sức mạnh của đội bóng. Mùa giải năm ngoái, việc ngoại binh thi đấu kém hiệu quả là một trong những nguyên nhân khiến HLHT rơi vào vòng xoáy trụ hạng.

Vì vậy, CLB đã chia tay cả 3 ngoại binh cũ để mang về 3 cầu thủ mới là: tiền đạo Geovane Magno (SN 1994, quốc tịch Brazil), hậu vệ Helerson (SN 1997, quốc tịch Brazil) và tiền đạo Noel Mbo (SN 1999, quốc tịch Anh). Trình độ của 3 ngoại binh này được đánh giá khá tốt, phù hợp với lối chơi của đội bóng Hà Tĩnh. Trong các buổi tập, cả 3 đều ghi dấu ấn với ban huấn luyện. Dẫu vậy, để họ có thể thi đấu tốt khi bước vào mùa giải chính thức là chuyện không phải dễ dàng.

Geovane Magno đã có nhiều năm thi đấu ở V.League nhưng hiện tại phong độ của cầu thủ này không thực sự tốt, trong khi Noel Mbo và Helerson lần đầu đến Việt Nam. Việc gia nhập HLHT vào giai đoạn cuối mùa chuyển nhượng khiến 3 ngoại binh có khá ít thời gian để hòa nhập với đội bóng mới. Geovane Magno và Noel Mbo sẽ là hai cầu thủ lĩnh xướng hàng công của HLHT, đảm nhận trọng trách ghi bàn cho đội bóng ở mùa giải 2024/2025. Mùa giải năm ngoái, hàng công của HLHT có rất nhiều cơ hội nhưng chỉ ghi được 25 bàn, thuộc top 3 đội có hàng công kém nhất giải. Việc phung phí cơ hội được tạo ra ở rất nhiều trận đấu đã khiến HLHT phải đá play off để trụ hạng.

Vấn đề thứ ba nằm ở hàng thủ.

Mùa giải năm ngoái, đội bóng núi Hồng nhận 32 bàn thua, trong đó có 9 trận phải nhận từ 2 bàn thua trở lên. Mùa giải này, HLHT có 3 sự bổ sung ở hàng thủ gồm: hậu vệ Helerson (SN 1997), hậu vệ Mai Sỹ Hoàng (SN 1999) và hậu vệ Việt kiều Leygley Adou Minh (SN 1997). Trong đó, Helerson với chiều cao 1m90 được kỳ vọng sẽ là “bức tường thép” trước khung gỗ của thủ môn Nguyễn Thanh Tùng.

Các tân binh này sẽ kết hợp với Vũ Viết Triều, Lâm Anh Quang, Nguyễn Văn Hạnh trở thành hàng thủ chủ chốt của HLHT ở mùa giải mới. Sở hữu lối chơi phòng ngự phản công, vì vậy ban huấn luyện sẽ còn nhiều việc phải làm để những cái tên này thi đấu chắc chắn và hiểu ý nhau ở mùa giải mới.

Chống bóng bổng cũng là vấn đề cần được ban huấn luyện giải quyết. Còn nhớ mùa giải vừa qua, đội bóng núi Hồng thường xuyên để thủng lưới ở những tình huống cố định như phạt góc, đá phạt và những pha tạt cánh đánh đầu của đối thủ. Dù sở hữu ngoại binh Bruno với chiều cao 1m98 nhưng hàng thủ của HLHT vẫn mắc nhiều lỗi bóng bổng, để cho đối thủ khai thác ghi bàn.

Nhằm vượt qua những khó khăn đó, CLB HLHT hiện đang chạy đua với thời gian chuẩn bị tốt nhất cho mùa giải mới. Để không đi vào vết xe đổ của những mùa giải trước, ban huấn luyện đội bóng núi Hồng cần có những phương án chiến thuật hợp lý. Người hâm mộ chờ đợi đội bóng HLHT sẽ có màn trình diễn ấn tượng ở V.League 2024/2025.

Trưởng đoàn Thể thao người khuyết tật Việt Nam tại Paralympic Paris 2024 Nguyễn Hồng Minh trao thưởng cho VĐV Lê Văn Công.

● Ngay sau khi đô cử Lê Văn Công thi đấu xuất sắc và mang về tấm HCB tại Paralympic Paris 2024, Trưởng đoàn Thể thao người khuyết tật Việt Nam đã trao thưởng nóng cho vận động viên này. Số tiền thưởng đô cử Lê Văn Công được nhận là 235 triệu đồng, gồm: 85 triệu đồng (theo Nghị định 152/2020/NĐ-CP của Chính phủ), 100 triệu đồng từ UBND TP Hồ Chí Minh và 50 triệu đồng từ các nhà tài trợ. Trước đó, đô cử Lê Văn Công đã tranh tài tại hạng cân 49 kg nam. Với việc nâng thành

công mức tạ 171 kg, Lê Văn Công giành HCB hạng cân 49 kg nam. Đây là tấm huy chương Paralympic lần thứ ba tại 3 kỳ liên tiếp của Lê Văn Công.

● Tạp chí France Football công bố các đề cử cho những hạng mục giải thưởng của Quả Bóng Vàng. Trong đó, Quả Bóng Vàng nam được công bố với 30 cầu thủ, như: Vinicius Junior, Kylian Mbappe, Rodri, Jude Bellingham hay Lamine Yamal... Lần đầu tiên kể từ năm 2003, cả Lionel Messi lẫn Cristiano Ronaldo đều không có tên trong danh sách 30 cầu thủ được đề cử Quả Bóng Vàng. Hai siêu sao bóng đá vắng mặt ở Quả Bóng Vàng cũng không phải bất ngờ, vì họ đều không còn chơi ở châu Âu. Lễ trao Quả Bóng Vàng 2024 sẽ diễn ra ngày 28/10/2024 tại nhà hát Chatelet ở Paris, Pháp. Messi đang giữ kỷ lục giành 8 giải Quả Bóng Vàng, còn Ronaldo đứng thứ hai với 5 giải.

● Theo hãng thống kê và phân tích dữ liệu CIES Football Observatory, đội hình Chelsea có giá trị lên tới 1,39 tỷ USD, tính trên số tiền họ bỏ ra mua những cầu thủ hiện có, đứng đầu trong danh sách 100 đội. Xếp thứ hai là Man Utd với 1,15 tỷ USD, Man City đứng thứ ba với 1,12 tỷ USD. Nghiên cứu được thực hiện dựa trên số tiền các CLB đã bỏ ra để chiêu mộ cầu thủ, bao gồm cả những thương vụ chuyển nhượng vĩnh viễn lẫn cho mượn.

● Theo thông tin từ ASEAN Football, 4 đội tuyển nữ hàng đầu Đông Nam Á là Việt Nam, Philippines, Myanmar và Thái Lan sẽ được vào thẳng vòng bảng AFF Cup nữ 2025. Trong khi đó, vòng loại sẽ diễn ra từ ngày 5 - 16/11 tại Lào với 6 đội tham dự là Singapore, Malaysia, Indonesia, Campuchia, Đông Timor và Lào. Từ ngày 18/8/2024, đội tuyển nữ Việt Nam dưới sự dẫn dắt của HLV Mai Đức Chung sẽ tập trung nhằm rà soát, chuẩn bị lực lượng. Trên bảng xếp hạng của FIFA tháng 8/2024, đội tuyển nữ Việt Nam tiếp tục dẫn đầu khu vực Đông Nam Á. Ở cấp độ châu Á, đội tuyển nữ Việt Nam xếp hạng thứ 6 châu lục.

BÌNH MINH (tổng hợp)

Đội tuyển nữ Việt Nam chuẩn bị tham dự giải giao hữu chất lượng.